

KOGUMIK PÕHJENDUSTEST STANDARDILE EN 1176
Nõuded

Collection of rationales for EN 1176
Requirements

EESSÕNA TEHNILISE ARUANDE EESTIKEELSELE VÄLJAANDELE

See väljaanne on

- CEN-i tehnilise aruande CEN/TR 16598:2014 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmunisega EVS Teataja 2015. aasta juunikuu numbris.

Dokumendi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 39 „Mänguasjad“, dokumendi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Dokumendi on tõlkinud Karil Tammsaar, dokumendi on heaks kiitnud EVS/TK 39.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud CEN-i tehnilise aruande CEN/TR 16598:2014 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 19.02.2014.

Date of Availability of the CEN Technical Report CEN/TR 16598:2014 is 19.02.2014.

See dokument on CEN-i tehnilise aruande CEN/TR 16598:2014 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardikeskus.

This document is the Estonian [et] version of the CEN Technical Report CEN/TR 16598:2014. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation.

Tagasisidet tehnilise aruande sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 97.200.40

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega: Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

Collection of rationales for EN 1176 - Requirements

Recueil d'exposés des motifs concernant l'EN 1176 -
Exigences

Sammlung von grundsätzlichen Überlegungen zur EN 1176
- Anforderungen

This Technical Report was approved by CEN on 30 September 2013. It has been drawn up by the Technical Committee CEN/TC 136.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, Former Yugoslav Republic of Macedonia, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS.....	4
1 KÄSITLUSALA.....	6
2 NORMIVIITED.....	6
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	6
4 OSA 1.....	6
5 OSA 2.....	20
6 OSA 3.....	22
7 OSA 4.....	25
8 OSA 5.....	28
9 OSA 6.....	34
10 OSA 7.....	38
11 OSA 10.....	41
12 OSA 11.....	45
Kirjandus.....	47

EESSÕNA

Dokumendi (CEN/TR 16598:2014) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 136 „Spordi-, mänguväljaku- ja vabaaja veetmise rajatised ning seadmed“, mille sekretariaati haldab DIN.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et dokumendi mõni osa võib olla patendiõiguse subjekt. CEN [ja/või CENELEC] ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise eest.

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

SISSEJUHATUS

Mänguväljakuseadmete ohutusstandardi mõte oli ära hoida olukordi, milles laps, seonduvalt oma vanuse või võimekuse või arengutasemega, ei ole võimeline **riski** mõistma.

See oli mõte elimineerida lõksud ja **riskid**, mis võivad kasutajale tõsist kahju tekitada.

Seda arvestades valis töögrupp aruande vormi, milles **eesmärgina** mainitakse pidevalt, et alati on standardi sihiks kaitsta last kahjude eest.

On selgunud, et standardi kasutajad on mõnikord kaotanud selle vaatesuuna ning lihtsalt arvestavad mõõtmetega, funktsionaalsusega või ruumiga ning seadmete eriliste osadega, hoolimata ohutuse eesmärgist.

Kui arvestatakse seadmete keerukusega ning jõupingutustega ohutuse tagamiseks, siis peavad need jõupingutused olema proportsioonis õnnetustega, mis juhtuvad reaalses elus.

Mõõtmeid ei tohiks võtta absoluutsetena, kuna juriidilised ja ohutusalsed meetmed on erinevad, sõltuvalt standardist kõrvalekaldumise riskist.

Suurt arvu **põhjenduste eesmärke** korratakse. See on taotluslik, kuna see tugevdab standardi ohutusealast sihti ning hoiab ära põhjenduste mittemõistmise, kui neid võetakse isoleeritult.

Töötades **põhjendustega** üksikute lõikude kohta, muutus töögrupile silmnähtavaks, et standardis on osasid, mida on väga sageli ja sügavuti arutatud (nt pinnakatete lööki pehmendavad omadused, HIC), ning on teisi osasid, mida ei ole üldse või siis on vähe arutatud (nt kõvad servad kukkumisruumi lõpus).

Seda märgates oli peaaegu enesestmõistetav ettepanek kõigi nõuete hindamiseks/määramiseks:

a) fundamentaalsed ohutusprobleemid:

- 1) turvapaigaldised/-eeskirjad, mis peavad ära hoidma olukorrad, mis võivad põhjustada kasutaja surma;
- 2) turvapaigaldised/-eeskirjad, mis peavad ära hoidma olukorrad, mis võivad viia kasutaja jäsemete kaotamiseni;
- 3) turvapaigaldised/-eeskirjad, mis peavad ära hoidma olukorrad, mis võivad põhjustada eluaegset puuet (nägemispuuet, paralüüsi);
- 4) turvapaigaldised/-eeskirjad, mis peavad ära hoidma olukorrad, milles kasutaja ei ole võimeline ennast lõksust vabastama;

b) põhilised ohutusprobleemid:

- 1) turvapaigaldised/-eeskirjad, mis peavad ära hoidma olukorrad, kus kasutaja koormatakse üle, arvestades tema vanust, ning hoidma ära õnnetused, nagu luumurrud, verevalumid, marrastused, ehkki samahästi juhtuvad sellised vigastused igapäevases elus ning on ühiskonna poolt vastuvõetavad, kuna inimesel juhtub nii mõndagi;

c) tüüpiprobleemid:

- 1) tööstuslikult valmistatud mänguväljakuseadmed on vajalikud, kuna linna keskkond ei taga looduslikke võimalusi mängimiseks. Seejuures on sellist laadi seadmed mõeldud edendama laste arengut.

Kuna lapsepõlve kestel on väga erinevaid arengutasemeid, siis tähendab see, et seadmed peavad olema konstrueeritud sellisel keerulisel viisil, et need toetaksid eri arengutasemeid ja peegeldaksid eri arengugruppe.

Vähemalt tuleks ära märkida, et standardi nõuded on vaid seadme mõju arvestamine kasutajale. Need ei arvesta mänguväljaku vajadust ning sotsiaalset mõju, nt piirkondades, kus lastel ei ole looduslikke ressursse, millega nad saaksid mängida.

Standard ei saa arvesse võtta laste käitumist. Ideaal on, et lapsed kasutaks mängukeskkonda enda arendamise vahendina. Siiski on vastuvõetav, et laste käitumist ei saa ohjata tehnilise standardiga. Parim viis sellega tegelemiseks on kohandada riskihindamise protsessi, mis võimaldaks laste käitumist arvestada osana mängukeskkonna inspekteerimisest.

Riskihindamine peab võtma arvesse seadmete potentsiaalsete kasutajate oskuse ja võimekuse ning ettenähtavad riskid kasutajatele. On võimalik lubada suuremat väljakutset ja võimalusi mänguseadmetele, ohjates juurdepääsu seadmetele; juurdepääsu ohjamine peab arvestama kasutaja võimeid ja oskusi. Standard loetleb mõningaid meetodeid, millega sisenemist saab kontrollida.

Ei ole võimalik ohjata viisi, kuidas lapsevanemad või hooldajad võivad mõjutada mänguseadmete kasutamist, eriti kui nad lubavad, julgustavad või abistavad lapsi ületama juurdepääsu piiravaid seadmeid, mis on sisse viidud konstruktori poolt.

Töögrupp ei teinud standardi EN 1176 eri osade lisade ülevaatus, kuigi need sisaldavad sõnastust, mida võib lugeda varjatud nõueteks.

Jällegi toob see välja tõe, et puudub kattumine standardiga EN 71-8.

1 KÄSITLUSALA

See tehniline aruanne on mõeldud lugemiseks koos standardiga EN 1176.

Selles aruandes antud **põhjendused** kirjeldavad peamisi põhjusi, mis peituvad standardis EN 1176 antud nõuete taga. Standardi nõuded on vahendid (nt mõõtmised, katsemeetodid jne), mille abil on **eesmärgid** mõeldud saavutada.

2 NORMIVIITED

Alljärgnevalt loetletud dokumendid, mille kohta on dokumendis esitatud normiviited, on kas tervenisti või osaliselt vajalikud selle dokumendi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 1176 (kõik osad). Playground equipment and surfacing

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Tehnilise aruande rakendamisel kasutatakse alljärgnevalt esitatud termineid ja määratlusi.

3.1

eesmärk (*objective*)

milles seisneb standardi jaotise mõte

3.2

risk (*risk*)

mis võiks juhtuda kasutajaga, kui **eesmärgi** ei saavutata

3.3

põhjendus (*rationale*)

selle spetsiifilise nõude seadmise põhjus

MÄRKUS Sageli võite leida **põhjendusi** nõuete juures tehtud märkustes. Seda mainitakse dokumendis.

3.4

lisa (*addendum*)

lisakommentaariid, samuti ka märkused

4 OSA 1

4.1 Standardi jaotis: 4.1.2 Süttivus

Eesmärk ära hoida põlemist – eriti nende materjalide osas, mis annavad sulamaterjali põlevaid tilkasid, mida on raske kustutada.

Risk äkktule korral jääb ebapiisavalt aega sekkuda ja kaitsta kasutajat. Tule lõpptulemuseks võivad olla surm või põletused.

Põhjendus õige materjalide valik, mis ideaalsel juhul hoiaks ära selle tekkimise või võimaldaks põgeneda seadmelt.

4.2 Standardi jaotis: 4.1.3 Puit ja kaasnevad tooted

Eesmärk kaitsta kasutajat seadme ettenägematu tõrke korral tulenevalt puidu kõdunemisest.